

Penmail

Jaargang 20, nr. 2 – April 2025

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift & Platform Handschriftontwikkeling

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulp (SPH), Vereniging voor handschriftontwikkeling (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijf-specialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Handschriftonderwijs, schrijfmethode, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische schriftkunde. Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt in principe buiten onze doelstelling.

0-0-0-0-0

Veel dank, dat we weer werden gewezen op actueel schrijfnieuws.

Dat delen we graag met al onze Penmaillezers.

Zo worden we samen schrijfwijzer!

Interessante link over heden en verleden rond handschrift

Daags vóór de Internationale Dag van het Handschrift (23 januari) was er in Het Klokhuis op NPO3 een wetenswaardige uitzending over het handschrift – in het verre verleden en in het huidige onderwijs. Dit boeiende verhaal was en is veelzeggend!

Bekijk Handschrift op NPO Start via deze link: <https://npo.nl/start/serie/het-klokhuis/seizoen-38-1/handschrift/afspelen?>

Hanenpoten

Bij uitgeverij Boom gaat een bijzonder schrijfproduct verschijnen! Je herkent het vast wel! Leerlingen met een compleet onleesbaar handschrift, met een traag schrijftempo, of leerlingen die vermoeide vingers krijgen tijdens het schrijven... Voor die leerlingen biedt Hanenpoten uitkomst. De auteurs van 'Aan de slag met handschriftonderwijs' ontwikkelden deze effectieve manier om in 6 weken het handschrift te verbeteren én het schrijftempo te verhogen. Vanaf groep 5 in te zetten.

Nog meer nieuws: zie de link naar Boom met de aankondiging van 'Hanenpoten':

<https://www.boom.nl/primair-onderwijs/lesmateriaal/hanenpoten>.

Interesse? Laat dan je gegevens achter, dan ben je als eerste op de hoogte van het verschijnen.

Knowing Your Child

Onlangs werden we attent gemaakt op een publicatie van Shirl Solomon: *Knowing Your Child through His Handwritings and Drawings*. De eerste druk dateert uit 1978, de herziene druk uit 2012. Op basis van haar ruim 30-jarige praktijk analyseerde zij tekeningen en handschriften van 5- tot 9-jarigen. Aan de hand van talloze afbeeldingen laat zij zien hoe karaktertrekken in schriftkenmerken tot uiting komen. Een aanrader voor zowel leerkrachten als ouders. Te bestellen via Amazon voor resp. € 15,63, of als Kindle-editie voor € 7,66.

Een mooie ttipcast: Hoe leren kinderen goed schrijven op de basisschool?

Verheugend dat we steeds vaker een ‘aanrader’ doorkrijgen om met onze lezers te delen. Zoals de podcast met het 45 minuten durende interview met handschriftkundige Freek Turlings over ‘Hoe leren kinderen goed schrijven op de basisschool?’ Samen met Sanne Kuster schreef hij het boek ‘Effectief handschriftonderwijs op de basisschool’ (2021). De link naar de Ttipcast met Freek Turlings: <https://www.youtube.com/watch?v=ln-bTeoshig>
Er zijn ook nog beelden bij.

Schrijfbundelnieuws

In de reeks ‘Over kinderhandschrift ... gesproken’ zijn dit jaar drie nieuwe bundels verschenen, met overwegend recente artikelen.

Bundel 140 telt 20 artikelen, waarin recente bijdragen zijn:

- + Tien manieren om de schrijfvaardigheid van je kind te helpen verbeteren, Reading Eggs, 2024 (2 p.)
- + Uit ons laatste onderzoek blijkt dat kinderen een schrijfcrisis hebben, National Literacy Trust, 2024 (3 p.)
- + De ervaring van handschrift in het onderwijs, Victor Stationary, 2024 (4 p.)

Bundel 141 telt 21 artikelen, waarin recente bijdragen zijn:

- + Leren noteren: leerstof actief verwerken tijdens de les, Gertjan Vermeulen, 2024(3 p.)
- + Het belang van handschrift en hoe het aan te leren, Rachel Beiswanger, 2024 (5 p.)
- + Handschriftonderwijs in een notendop, National Handwriting Association, 2024, (1 p.)

Bundel 142 telt 21 artikelen, waarin recente bijdragen zijn:

- + Waarom handschrift nog altijd belangrijk is in de digitale wereld, Dorinda Hilson, 2024 (3 p.)
- + Waarom nog analoog schrijven met de hand in een gedigitaliseerde wereld? Sonja Lambracht & Stephanie Heissmann, 2025 (1 p.)
- + Schrijfonderwijs in hybride klassen, Lindy Ledohowski, 2025 (5 p.)

Belangstelling voor een enkel gratis artikel? We sturen het op verzoek digitaal graag toe. Een hele bundel in pdf-versie kost € 3,50, en is te bestellen via dick.schermer@upcmail.nl. Op de website van Platform Handschriftontwikkeling (www.handschriftontwikkeling.nl) staat een overzicht van alle artikelen van de 142 bundels, bovendien een alfabetisch overzicht van alle auteurs, alsook een alfabetisch trefwoordenoverzicht. Ze zijn op de homepage van de website te vinden onder het kopje ‘Sitemap’ en daarin ‘Bundels van Dick Schermer’.

Anne Frank Stichting herdenkt 80 jaar vrijheid

De Anne Frank Krant is weer uitgekomen, waarin 80 jaar vrijheid centraal staat. Er hoort een docentenhandleiding van 4 pagina’s bij, die oplossingen van de opdrachten en extra informatie verschaft. Los daarvan verscheen er het werkboekje ‘Lees en schrijf met Anne Frank. Het bevat vier verhalen van Anne, die uitgangspunt vormen voor schrijf- en tekenopdrachten. Voor belangstellenden: www.annefrank.org.

Verrassende lentemaanden gewenst
Met vriendelijke *schrijf*-typegroeten,
Dick Schermer

www.handschriftontwikkeling.nl